

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quinam eodem tempore fuerint falsae scientiae duces. Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

Quinam eodem tempore fuerint falsæ scientiæ duces.

CAP. VII.

Iam verò cum ecclesiæ tanquam clarissima quædam lumina suum splendorem, per totum orbem terrarum diffudissent, & fides in seruatores ac Dominum nostrum Iesum Christum in vniuerso hominû genere magnopere vigeret, diabolus osor probitatis, veritatis inimicus, & humanæ salutis semper hostis infestissimus, omnes suas machinas & fallacias contra totâ ecclesiam versans, sicut iam pridè externis persecutionû procellis, & impetu aduersus eam dimicauerat. Sic tum quidè ab illis viis interclusus, viris perditis & plenis præstigiârû, tanquam quibusdam instrumentis ad perniciem animorum, atque adeo ministris ad interitum comparatis vsus, alio insidiarum genere oppugnare, omnesque vias excogitare studuit, quibus hi præstigiatores, & homines fraudulentis illam ipsam nostræ religionis appellationem callidè prætexentes, nò modo fideles, quos fortè laqueis suis irretirent, in profundâ internecionis voraginem vnâ secum præcipitarent, sed etiam fidei ignaros rudesq; perditis suis conatibus, pariter ab aditu, qui ad salutare Dei verbum patebat, penitus auerterent.

Nam virus quoddam erroris subdolum & biceps, instar serpentis cuiusdam ex Menâdro (quem iam dudum Simonis successorem fuisse commonstrauimus) quasi ex pellifero fonte erumpens, duos duarum sectarum inter se discrepantium authores & duces edidit, Saturninum genere Antiochenum, & Basilidem Alexandrinum: quorum ille in Syria, hic verò in Aegypto scholas errorum Deo & pietati repugnantium instituit. Saturninum au-

Iren. 1. ca.

22.

teris prodiderant, tanquã præsidia ad errorum impetus, quos suprã posuimus, depellendos, posteris reliquerunt. Ex quorũ numero, refutatio Castoris Agrippæ scriptoris eo tempore præstantissimi, valentissima illa quidem, quam contra Basilidem cõposuit, ad nos peruenit. Quæ quidem subtile præstigiarũ & captionum illius viri acumen apertissimè detexit patefecitq; . Ac dum occulta illius & nefanda manifestò prodit mysteria, asserit etiam illum quatuor & viginti libros in Euãgelium scripsisse, & non modo novos prophetas ad errorem suum nobilitandum excogitasse, eosq; Barcabã, & Barcoph appellasse nouis nominibus, verum etiam angelos, qui nunquã extitissent, sibi ipsi continxisse, barbaraq; illis imposuisse nomina, quò hi, qui huiusmodi res vehementer suspicerent, in multò maiorem traducerentur admiratione: docuisseq; præterea quòd hostias Idolis immolatas comedere, & persequutionum temporibus fidem audacter & libere eiurare, res essent indifferetes: ac demiq; Pythagoræ reorũ more institutoq; his, qui se in ipsius disciplinam tradebant, quinquenij silentium præcepisse. Ista aliaque eius generis, simulatq; Agrippa, quem dixi, de Basilide enumerauerit, veteratorias fraudes illius erroris, quem cõmemorauimus, suis quasi integumentis pulchrè euoluens, in oculis atque in conspectu omnium defigit. Scribit etiam Irenæus Carpocratem, eisdem cum illis vixisse temporibus, alteriusq; hæresis, quam (qui Gnostici vocabantur) tenuerunt, quasi parentem & procreatorè extitisse. Isti magicas Simonis præstigias non ex occulto quidem, vt ille, sed iam in apertum iure proferendas censuerunt: & non modo philtis amatoris curiosè ab illis elaboratis, & quibusdam dæmonibus, qui eorum animis nefaria iniecere somnia, quique illis assessores extitere, verum etiam aliis non disparibus ineptiis se iam tanquã rebus maximi fere momenti & ponderis nobilitarunt. Porro autem eos, qui ad perfectionem mysterij, imò vero sceleris, quod apud istos est, peruenire vellent, omnia, quæ sunt turpissima, eorum tamen inuentis, quæ modo docuimus, appositè congruentia, moliri oportere perdocuerunt: quinetiam addiderunt illos non posse ange

*Vide Iræ.
& Epiph.*

*Lib. 1. ca.
24.*

angelos orbis terrarum principes (Sic ij quidem eos appellant) euitare, nisi talibus ac tam infandis mysteriis, quod cuique eorum deberetur, sedulo præstarent. His igitur diabolus, qui ex maleficiis capit lætitiã, tãquam suæ nequitiaë ministris, fortè vsus est: quò qui fidem receperant, illorum suafu non solum in fraudem inducti, ad acerbum adeo, & miserabilem interitum quasi constricti abriperentur, verũctiam gentibus, quæ erant à fide alieni, copiam & tanquam aniam præberent, sacrosancto Dei verbo petulanter impieq; obtrectandi: eo plane consilio, vt fama de flagitiosa istorum vitæ ratione passim dissipata, turpem ignominiaë notam vniuersæ Christianorum multitudini inureret. vndè certè accidit, vti nefaria quædam opinio de nobis excitata, eaq; ab omni ratione alienissima, per infidelium animos lôgè lateq; peruaderet, quòd videlicet tum nefando concubitu matres, & sorores violare, tum etiam scelerato quodam alimenti genere vti non vereremur. Verum ista mala ad prolixum temporis spatium diabolo ex sententia propterea non processerunt, quòd ipsa veritas suum extulit caput, & progrediente tempore, claro quasi lumine resplenduit. Etenim fraudulentum aduersariorum conatus eius vi refutati & oppressi, confestim euanuerunt. Quippe alij ex aliis noui & inauditi errores enascentes, & priores semper pedetentim ad nihilũ prolabentes, obsolescere cœperunt: inque multiplices, ac non vniusmodi sectas & formas dirempti, ad extremum funditus extincti sunt. Cæterum insignis veræ & catholicæ Ecclesiæ splendor perpetuò eodem modo & eisdem virtutis vestigiis incedens, mirandum in modum propterea creuit & dilatatus est, quòd veneranda, sincera, libera, modesta & pura diuinæ viuendi rationis, Christianeque pietatis institutio, per vniuersum tum Græcorum, tum Barbarorum genus claritate quadam eximia & decore euituit: atque etiam deformis infamiaë labes, quæ à maleuolis nostræ religioni aspersa fuerat, simul cũ tẽpore deleta, prorsus in nihilũ recidit. Nostra igitur sola permansit disciplina, vtpote quæ tum

EUSEBII HISTORIAE

propter grauitatem & modestiam, tum propter diuinam & sapientia præcepta institutaque, sola esset apud omnes & authoritate potita, & summa amplitudine præstare iudicata: sic ut nemo ex illo tempore hæctenus turpem aliquam dedecoris maculam fidei nostræ auderet inferre: nec ullam talem ignominiam importare, quali illis, qui contra nos iam pridem nefariè coniuressent, uti volupe fuisset.

Qui fuerunt Ecclesiastici scriptores. CAP. VIII.

Iisdem temporibus ipsa veritas, complures eius defensores & patronos in lucem protulit: qui quidem non ratione solùm & refutatione scriptis minime prodita, sed etiam certis demonstrationibus literarum monumentis mandatis, contra impias errorum prauitates strenuè pugnaverunt. Ex quorum numero fuit Hegesippus, vir propter doctrinam præstantiam in luce atque in hominum notitia versatus: cuius testimoniis iam antea, dum res nonnullas Apostolorum temporibus gestas, ab eoque scriptis traditas commemorabamus, sæpius vsi sumus. Ille enim sinceram & minime fucatam Apostolicam prædicationis traditionem, quinque libris, illo quidem scribendi genere maxime simplici & summissio, literis persequi aggrediens, tempus, quo ipse floruit, apertè indicat, idque in ipso operis sui exordio, ubi de his, qui in initio idola erigere, statuereque cœperat, sic scribit. Quo illis (inquit) plus haberetur honoris, sepulchra monumentaque vacua, atque adeo templa exædificarunt, sicut adhuc faciunt. In quorum numerum refertur Antinous, Seruus atriensis Adriani Cæsaris. Ad cuius honorem celebrantur certamina, quæ Antinoia dicuntur: quæ etiam hac nostra ætate sunt. Etenim Adrianus ciuitatem extruxerat eius nomine nuncupatam, Antinoum, & rates etiã ac sacerdotes ad eum colendum constituerat. Eodem ferè tempore vixit Iustinus, verè ac diuinæ philosophiæ fautor maximus, qui quidem adhuc in gentiliu scriptis & humaniore literatūra sedulo seipsum exercebat. Ille in Apologia, pro Christiana religione ad Antoninum de tempore illo ita scribit. Non alienum ratione putamus, si in hoc sermone etiam Antinoi, qui modo penè vixerit, mentionem fecerimus: quæ omnes ut Deum pro-

*Vide
Chro. Eu
Eusebij.
Iusti fol.
146. li. 6.*